

RÁFISKAPRISURIN

Tjóðveldið í hernað móti smáplássunum, útróðramonnum har

JÓHANN SIMONSEN, FRÍÐRIKKUR HANSEN OG ERLENDUR PÁTURSSON Í HERNAD MÓTI SMÁBYGDUNUM, JÓHANN SIMONSEN SIGUR FRÁ AT NEVNDIN BARA SKAL SETA FISKAPRISIN HAR ÍD ÚTRÓÐRAFELAG ERU

Ráfiskaprisurin stóð leingi við, hóast saltfiskaprisurin á heimsmarknaðinum var rokin til skýggja. Fiskimenn kravdu ígjøgnum útróðrafelag sínir prisin á ráfiskinum hækkaðan tilsvandi.

Men teir tingu tvøri nei. So varð hóttað við rekkbanni. Men áðrenn tað varð sett í kraft vendu felagini sær til landsstýrið lögmannin, um at fáa tingsins hjálp.

Landsstýrið vendi tað deyva oyra til leingi og ónti ikki aftur uppá fiskimannsins krav um at fáa tingið saman til at gera ein úrskurð.

Eftir drúga togan kom handa tálituna ráfiskaprisnevndin við ongum myndugleika. Hon setti ein

pris. Men hesin prisur var bara viðfáningur fyri mesta partin av Føroyum har sum fiskakeyparar lóttust sum eingin nevnd og hennara prisáseting var til.

Útróðramanna ynski um at fáa tingið saman lag landsstýrið, sum tað ongatið hevði høyrð. Jú tað umbar seg við, at menn gjørdur haktaknakar og pyntaðu lógtíngið, gjørdur reint og klárt til tingsamkomuna fyrst í januar 1964. Ímeðan høvdu fiskimenn, har ið ráfiskinevndarprisið var við ongari heimild vóru tann tóma lufti fyri fiskakeypararnar, tapt í túsundum av krónum, tí útróðraveiðir var akkurát tá so gott, men stríð ið legði báttarnar teir bestu dagarnar.

Útróðramenn sigast at hava sent

landsstýrinum rokning við sakarmáli. Teir vilja hava viðurgjald fyri tapið, teir hava verið fyr. Hvor sigur teir illar fyri tað. Teir hava so einki uttan ta sørt vunnun útróðrainnloguna at duga uppá. Og tá ið veðrið framanundan hevði verið so baldrut, at bert ókur útróðradagur hevði slóðst nú og tá, treingja menn so mikið meiri til at fáa sitt.

Nú kom málið á ting. Uppskot um at seta ráfiskaprisnevnd við lógarheimild at seta ráfiskaprisin kom á tingborð. Men hetta uppskotið hjálpir einki teimum útróðramonnum á smáplássunum, har eingir fiskakeyparar eru.

Javnaðarmenn settu so frammi eitt uppskoytisuppskót um at heita á landsstýri at vera hesum monnum til hjálpar at fáa eina skipan í lag, sum gjørdur tað møguligt hjá teimum at sleppa av við sín fisk á plássinum og fáa tann av ráfiskanevndini ásetta prisin.

Samstundis sum uppskotið um hesa áheitan á landsstýrið varð sett fram settu javnaðarmenn eisini uppskotið um at við lóg at geva landsstýrinum rætt at rinda tær møgulegu eykaútreiðslur, ið stóðust av hesi roynd at hjálpa fiskimonnum á smáplássunum.

Men nú hendi tað undir orðadráttinum um hetta neyðsynjarmál á tingi, at tjóðveldismenn við Jóhann Simonsen, Fríðrikki Hansen og Erlendi Paturssyni á odda lupu sum óðir menn á javnaðarmenn fyri hetta uppskotið.

Jóhann Simonsen segði, at tað var als ikki ætlanin, at landsstýrið skuldi nýta lógina um ráfiskaprisásetan fyri aðrar útróðramenn enn har ið útróðrafelag vóru.

Menn úti á smáplássunum vistu, segði hann, at teir ikki kundu fáa sama prisin fyri fiskin sum á stórplassunum. Tað roknaðu teir við og funnu seg í, Fríðrikki Hansen var ikki blidari við smáplássin. Hann segði beinavegin, at uppskotið var eitt krypuppsskót, sum ikki var búgvið at koma til viðgerðar á tingi. Og Erlendur Patursson gav teimum báðum partamonnum einki eftir.

Og hetta skulu vera umboðsmenn fyri fiskimenn !!!

Men henda syndin er bara ein av teimum mongu bakbrestaillgerðunum, teir hava gjørt fiskimonnum til skaða, og sum vit áður hava nortið og vilja koma aftur til.

Tveir tjóðveldismenn

Jógvan: Eg var glæður yvir ta avgjördu stóðu tjóðveldið hevði tikið til folkaflokkin.

Vie skulu einki hava við hann at gera, tí hann er størsti ella harðasti stjórmanaflokkur í Norðarlondum. Tilíkan flokk kunnu vit einki hava við at gera.

Hanus: Jú! Vit skrivaðu so. Men hvat skrivur ein ikki sum agitation? Vit skuldu jú hava flokksatkvøður eins væl og javnaðarmannatkvøður.

Jógvan: Var tað so bara humbukkur, at tjóðveldið ikki var samt við kapitalistapolitikkinn og stórmannapolitikkinn folkaflokksins, hóast okkara menn á tingi og blað okkara »14.sept.« í harðastu orðum kollðmdu henda politikk?

Hanus: Ja, jú! Vit eru jú sum heild nærri folkaflokkinum, eisini í heimapolitikki, enn vit eru javnaðarmonnum. Vit vóru t, d,

Logikkur

Arbeidaravikan má stytast yvir eitt áramál og verður ikki fullstytt fyrr enn 1. april 1966 — men læraravikan verður styt alt í einum.

Tá landsstýrið leggur fyri tingið mál: um stytting av arbeiddstíðini hjá arbeiðsfólki frá 48 til 44 tímar verður sagt:

»Tað má vera hvørjum manni greitt, at ber ein stytting av arbeiddstíðini útán fígarhækkari við sær, at arbeiddið (framleiðslan) minskar tilsvandi, merkir lækkung av tímatalinum úr 48 niður í 44 tímar um vikuna í veruleikatum tað, at útreiðslurnar til arbeiddsløn hækka við 9,1 pst. Ein annar spurningur er, um stytting av arbeiddstíðini hevur við sær tilsvandi hækking í yvirtíðararbeiddstíðini. Um so er, vil hetta koma at níva fram-

leiðsluna uppafur meir og vil gera okkum minni kappingarfor- enn vót vóru. Ikki er heldur at gloyma, at bótan av arbeiddstíðini (framleiðslan) uppi á landi kann gera líkindini at manna skipini verri.«

Men tá ið landsstýrið leggur fram á tingborð mál um at stytta arbeiddstíðina hjá skúlanum frá 36 til 32 tímar verður sagt:

»Læraratíðið er enn so stórt, at tað er hættisligt fyri úrslitið í skúlanum. Tað eru ov fá, ið vilja taka upp lærarastárv, og nógv av teimum, ið t, d, útbúgva seg á donskum lærarskúlam, koma ikki aftur higar og man hetta m, a, nógv standast av tí ójavnna sum er í tí skylduga tíma talinum, og er tað nakað, sum umræður, so er tað at fáa góðar menn og kvinnur til at arbeida í skúlanum.«

Við øðrum orðum er tað landsstýrisins áskoðan, at hættisligt er fyri arbeiddsmarknaðin at stytta arbeiddstíðina til 44 tímar, meðan tað er neyðugt at stytta læraravikuna til 32 tímar. Hjá teim fyrru verður styttingin ikki framd fyrr, enn meira enn tvey ár, meðan tað hjá teim seinru als ikki er talan um nakra yvirgangstíð, men ein stytting uppá 4 tímar við eitt kvett beinanvegin.

ER TAÐ IKKI EIN LÖGIN AT BURÐUR — HVØRIA FERÐ TALAN ER UM BETRI KOR FYRI ARBEIDSMANNIN, SO HAVA VIT IKKI RÅD — MEN ER TAÐ ANNAR STÆTTUR. SO ER LAGAMANNI OG ONGATID OV SKJOTT.

Tað er ein lögin atburður »sjálvsstýrlandsstýrið« her sýnir.

Haldið Sosialin

Hvør hevur sína framtíð

at gleða seg til -
at stúra fyri -
at tryggja -

Snúgvíð tygum til ein HAFNIAMANN

Tryggingarsambandið
FØROYAR
Tórshavn, Tlf. 1090.

Umsjónarmaður:
JOHN SIVERTSEN
»KONGABRÚNNI«
i húsum Niels L. Arge's

hin tryggja havn

HAFNIA FORSIKRELS

Fyri SOSIALISMUNA

Føroyskað eftir Saxo Wiegell.

Lag: Du gamla, du friska, du fjálhøga nord.

Vær skoðum ta stóru og sælu náttúr,
i grøðri við goðu, ríku grøð.
Men órettar óskilið elvdi tann múr,
ið forðar fjöld at fáa sína fœði.

Og óvitska, óvund og óndskapsins ond
oss kúgaðu, kroystu fast til jarðar
og hópaðu eyðvald á harðveldis hond
— svá »stjórnhjólíð« snúði sær og snarar.

Men vit, sum nú fylkjast for frælsíð og frið,
for bróðralags hjargandið boðið,
væi grøðum tann gullkálv og grøpum hans mið,
so ei væi situm hjá við svidnum soði!

Frá Asíu, Afríku, Atlantins lond
til fjøll vára, flotur og fjørða
har stiga tey suff frá slítmannsins ond,
tey suff so sær og sorgarbundin fara.

Og suffini hevjað um hungur og hall,
um bardag, har bróðir myrður bróður.
Vit eru ta bróður, um fátt í felag fall,
tí foldin er vár felags fósturmóðir.

Vær bindum sum bróður tey vinskapsins bond,
um knottin tey knýtum fast og keta.
Vær basum tá óndskapsins orrustuond
og trygd og tign um torpsins skýli seta.

Tá átti hin ágrýtna arbeiddsins hond
fult ognast svá orteiku slítsins,
og skuldi tá Surtusins solgeisluond
svá dag av degi gívið glestar vitsins.

Um nú for at ná hini metastu mál
væi savnist um sátt- og semjumerkið
við tryggastu trúgv og vilja sum stál,
ei vóndir skála tá tað valaverkið!

Ja, fram, fram, hvor arbeiddsins ærliga sál,
tross óndskapsins úlvur við völdum
er sigurs — og stríðsrópsins frídasta mál:
tað javna frælsa bróðralag á foldum!

P æ t u r

A. H.

samdir við Knút Wang og folkaflokksmenn, at tað var og er ein vandi fyri loysingina, at vit koma at fáa so stórt tilskot frá Danmark til skúla, sosiala for-sorg o, s, fr.

Jógvan: Sig ikki meiri. Nú skilji eg, Eg eri so farin,